

Overweging 25 december 2013

Nieuw Licht

Jesaja 52, 7-10; Hebrëëen 1, 1-12; Johannes 1, 1-14.

Hoe welkom zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode die goed nieuws komt brengen, die een boodschap van heil laat horen.

Hoe goed kunnen we deze woorden navoelen vanuit ons eigen leven. Hoe vaak hebben we niet zitten te wachten op goed nieuws? De spanning en de angst die zich ontladen wanneer er een goed bericht komt.

Nog dramatischer is het wanneer je bestaan, door welke oorzaak dan ook, een grote puinhoop is geworden. Je huis en je gezin verwoest, geen toekomst. Hoe geweldig is dan goed nieuws dat een keer brengt in je leven. Waardoor er weer hoop en een begin van herstel mogelijk zijn.

Zo is de vreugde van Jeruzalem aan de vooravond van de wederopbouw. Zo zal de vreugde geweest zijn aan het eind van de bezetting en na de bevrijding van ons eigen land. We kunnen ons deze vreugde misschien maar moeilijk voorstellen. Maar de gebeurtenissen in ons eigen leven bieden ons voldoende aanknopingspunten.

Het zijn deze beelden die gebruikt worden om de vreugde bij de komst van God in de wereld aan te duiden. Dat klinkt nog tamelijk abstract. Het is beter om te zeggen dat dit de vreugde is wanneer God's aanwezigheid in ons leven doordringt. We kunnen maar moeilijk een voorstelling maken van de betekenis ervan. We kunnen dat alleen maar ervaren. We kunnen het vermoeden. We kunnen wel zeggen hoe ons leven er uit ziet in het licht van God. We hoeven maar te kijken naar de Zoon.

De Hebrëëenbrief laat in het begin zien wat de relatie is tussen Jezus Christus en de Vader. Om de tijden te vervullen spreekt God door zijn Zoon, de erfgenaam en afglans van zijn heerlijkheid. Mens als wij en boven de engelen geplaatst. Wat over de Zoon gezegd wordt duidt ook de verheven roeping van de mens aan. Niet dat hij die altijd waarmaakt. Het is wel waartoe hij geroepen en geschapen is. De citaten uit psalm 8 in de brief maken dat duidelijk. Het is de mens die boven de engelen is gesteld, direct onder God. Niet omdat de mens zo perfect is, maar wel omdat hij gemodelleerd is naar het beeld van God om op Hem te gelijken. Wel omdat de mens, anders dan engelen, beschikt over het scheppende vermogen om zich voort te planten en omdat hij een vrije wil heeft en dus gedwongen is een keuze te maken tussen goed en kwaad met alle ethische dilemma's vandien.

Het licht van zijn wezen heeft God in de mens gelegd. Die het heeft verduisterd door het toe te eigenen. In de Zoon bij uitstek komt dit licht wederom in de wereld. Hij is het eeuwige woord, het woord van het begin, het scheppingswoord. Dat woord is licht. En in dat licht komt alles wat is tot aanschijn, komt ook heel ons wezen aan het licht.

Johannes kiest in zijn evangelie beelden waarin het scheppingsverhaal resoneert om aan te duiden dat in het Woord een nieuwe schepping begint. Dat woord treedt binnen in de duisternis die de dreigende afgrond van een on-zijn, een ongevormd zijn, bedekt. Het zijn hele sterke beelden die willen aangeven hoe Johannes zijn wereld ervaart.

De wereld is de plaats van duisternis, de plek waar het licht van God verduisterd wordt. De wereld die nauwelijks in staat is om het licht te ontvangen. Johannes getuigt van het licht dat in de wereld komt om alle mensen te verlichten. Dat licht herkennen en belijden we in Christus Jezus, die voor ons geboren is als mens om heel ons menselijk bestaan in

een nieuw en oorspronkelijk licht te stellen.

Dat licht herstelt de mens in zijn oorspronkelijke heelheid en status als kind van God. In Christus schijnt dat licht in onze wereld om de wereld voor onze ogen bloot te leggen, om te laten zien wat de wereld is.

We kijken allemaal met onze eigen ogen naar de wereld en zien wat we willen zien. Voor sommigen is de wereld een vat van mogelijkheden, voor anderen een voortdurende strijd om het naakte bestaan. Voor een kind onder een viaduct in Mumbai is elke auto een paar ramen om te wassen en een mogelijkheid om bij de chauffeur te bedelen. Voor investeerders is Afrika een verzameling grondstoffen en land om biobrandstof te verbouwen. Voor meneer Wilders is de wereld een islamitische samenzwering. het is maar met welk oogmerk je kijkt naar wereld om te zien wat haar mogelijkheden zijn.

Wanneer we de wereld bezien in het licht van Christus, zien we deze in de eerste plaats als de kiem van het Godsrijk. In dat licht leggen we ook meteen de gebreken van die wereld bloot. Haar onrecht en gebrek aan vrede, haar gebrek aan respect voor de integriteit van het menselijk leven, uitbuiting van zwakkeren, van vrouwen en kinderen. Juist door ons verlangen naar een betere wereld zien we hoever we er nog van verwijderd zijn. We mogen dankbaar zijn dat we dat zien en dat we niet als blinden door de wereld gaan en haar voor lief nemen, alsof er geen betere voor ons is weggelegd.

In datzelfde licht treden ook wij aan het licht en zien we scherp wie we zijn in relatie tot elkaar en tot God. Als we durven kijken, zien we onze tekorten, tenzij we ervoor kiezen om in duisternis te blijven tasten omtrent de bedoeling van ons mens-zijn. Maar vooral ook zien we wie we mogen zijn: kinderen van de Allerhoogste.

Het is troostvol en bemoedigend om te lezen dat het Licht der wereld gekomen is om iedere mens te verlichten. Dus ook om ons te verlichten. We worden met Christus wedergeboren in dat oorspronkelijke licht. Om met Christus te leven als mens voor en met mensen, gericht op God en zijn toekomst van vrede en gerechtigheid.

Deze toekomst is niet alleen een historische toekomst die zich ergens op een verder verwijderd punt in de tijd aan ons zal voordoen. Het is een toekomst die onder het aspect staat van het heden van God. Het heden van de boodschap van vannacht "heden is u een redder geboren". Het is het "nu" bij de vervulling van de tijd, zoals het in de Hebreeënbrief staat. Op het moment dat we de duisternis verdrijven met God's licht, is het licht geworden, breekt de nieuwe dag aan. De dag van het heil. Op het moment dat we ons leven stellen in het licht van Christus, zijn we kind van God geworden. Op het moment dat we gerechtigheid beoefenen, is het Godsrijk gekomen.

Het nieuwe van Christus is dat het kindschap van God door hem binnen ons menselijk bereik is gekomen. Dat het Godsrijk tot menselijke mogelijk is geworden. Dat we eens en voorgoed kind en verbondspartner zijn en erfgenaam van de belofte. In zijn licht komen we ten volle aan het licht. In die zin is Jezus een nieuwlichter. Amen.